

Stanovisko Výboru regionů – Zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek

(2007/C 146/10)

VÝBOR REGIONŮ

- podporuje navrhované zavedení odkladné lhůty deseti kalendářních dnů, jejímž prostřednictvím se má zamezit tomu, aby veřejní zadavatelé uzavřeli smlouvu před sdělením rozhodnutí o zadání zakázky ostatním účastníkům zadávacího řízení. To umožní přezkum rozhodnutí před jeho vstupem v platnost, což bude přínosem pro zadavatele i uchazeče;
- považuje návrh na zamezení protiprávního udělování zakázek přímou dohodou za příliš dalekosáhlý a upřednostňuje současný systém, který je založen na náhradách škody. Komise sice tvrdí, že protiprávní zadání zakázky přímou dohodou představuje velký problém, avšak nijak to nedokládá, například ani předložením příslušných statistik; vyzývá Evropskou komisi, aby předložila podrobné údaje o šíření protiprávního zadávání zakázek přímou dohodou;
- má dojem, že oblast působnosti směrnice o přezkumu je s ohledem na zadávání zakázek na služby, jejichž částka překračuje prahovou hodnotu, podle přílohy II B nejasná; podle jeho názoru by přezkum zadávání zakázek na služby kategorie B měl být výslovně vyjmut z oblasti působnosti směrnice; členské státy by měly samy určit, jak bude zabezpečena právní jistota dodavatelů při výběrových řízeních na tyto služby. Rada těchto služeb jako např. nemocenská péče a sociální služby patří do klíčové oblasti činnosti orgánů místní a regionální samosprávy. Pravomoci EU v těchto oblastech jsou velmi omezené a neměly by být prostřednictvím směrnice o přezkumu rozšiřovány – takřka zadními vrátky.

Odkaz

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokud jde o zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek

KOM(2006) 195 v konečném znění

VÝBOR REGIONŮ

s ohledem na návrh Evropské komise na směrnici Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokud jde o zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek (KOM(2006) 195 v konečném znění – 2006/0066 (COD));

s ohledem na rozhodnutí Komise ze dne 4. května 2006 konzultovat, v souladu s čl. 265 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství, Výbor regionů v této věci;

s ohledem na rozhodnutí předsednictva ze dne 25. dubna 2006 pověřit Komisi pro hospodářskou a sociální politiku vypracováním stanoviska k tomuto tématu;

s ohledem na návrh stanoviska (CdR 182/2006 rev. 2) (zpravodajka: paní Catarina SEGERSTEN LARSSON (SE/ELS), členka rady kraje Värmland) přijatý Komisí pro hospodářskou a sociální politiku Výboru regionů dne 15. prosince 2006;

přijal toto stanovisko na 68. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 13. a 14. února 2007 (jednání ze dne 13. února).

1. Postoje Výboru regionů**Výbor regionů**

1.1 **vítá** návrh nové směrnice o přezkumu, neboť se domnívá, že účinný a transparentnější přezkumný systém znamená i více jistoty pro dodavatele, což snad zvýší jejich ochotu k předkládání nabídek. To podpoří hospodářskou soutěž, což bude přínosem pro veřejné zadavatele;

1.2 **domnívá se**, že jednoduchý právní rámec je jedním z nejdůležitějších předpokladů pro snížení počtu soudních pří. Jednodušší právní předpisy lze snáze dodržovat a nedorozumění jsou méně pravděpodobná. Nové směrnice o veřejných zakázkách tato očekávání bohužel nesplňují. Kvůli složitým procesním předpisům směrnic o zadávání veřejných zakázek se veřejní zadavatelé mohou snadno dopustit chyby. To se týká zejména menších místních a regionálních samospráv, které nemají přístup k odborným znalostem o zadávání veřejných zakázek. Výbor by chtěl Evropskou komisi rovněž upozornit, že nejvíce veřejných zakázek je zadáváno na místní a regionální úrovni, a ne na ústřední státní úrovni;

1.3 rovněž **je toho názoru**, že příliš vysoké sankce za porušování pravidel zadávání zakázek – především v souvislosti s nepřehledným právním rámcem – mohou mít negativní důsledky. Jedním z možných negativních důsledků by mohlo být, že úřady by mohly jednoduše upustit od externalizování

služeb a poskytovaly by je samy. Dalším důsledkem by mohlo být přílišné zaměření na co nejnižší cenu. Nabídku s nejnižší cenou lze jen těžko napadnout, zatímco aspekty kvality a podobné parametry mohou být snáze zpochybněny;

1.4 **podporuje** navrhované zavedení odkladné lhůty deseti kalendářních dnů, jejímž prostřednictvím se má zamezit tomu, aby veřejní zadavatelé uzavřeli smlouvu před sdělením rozhodnutí o zadání zakázky ostatním účastníkům zadávacího řízení. To umožní přezkum rozhodnutí před jeho vstupem v platnost, což bude přínosem pro zadavatele i uchazeče; **souhlasí** také s návrhem, podle kterého mohou členské státy od zájemců nebo uchazečů, kteří chtějí podat opravný prostředek, vyžadovat, aby informovali veřejného zadavatele o domnělých nesrovnalostech a o záměru zahájit přezkumné řízení; **vyzývá** zároveň Komisi, aby již po uplynutí jednoho roku přezkoumala, jaké dopady má zavedení desetidenní lhůty, aby se zjistilo, do jaké míry to povede k výraznému nárůstu přezkumů, jak tomu bylo v řadě členských států;

1.5 **je však skeptický**, pokud jde o platnost smluv, jejichž uzavření je v rozporu s předpisy. Podle návrhu směrnice jsou takové smlouvy neplatné. VR se však domnívá, že přijetí příslušných předpisů by mělo být ponecháno na členských státech, aby mohlo dojít k harmonizaci v souladu se smluvním právem a právem na náhradu škody v jednotlivých státech;

1.6 **má rovněž pochybnosti** v souvislosti s předpokladem Komise, že zavedení desetidenní odkladné lhůty může vést k počátečnímu nárůstu podaných opravných prostředků o několik procent. Ve Švédsku například došlo k počátečnímu nárůstu přezkumů po zavedení odkladné lhůty odpovídající tomuto návrhu o 150 procent. Počet podaných opravných prostředků i po tomto počátečním nárůstu dále rostl ⁽¹⁾;

1.7 **považuje** návrh na zamezení protiprávního udělování zakázek přímou dohodou za příliš dalekosáhlý a upřednostňuje současný systém, který je založen na náhradách škody. Komise sice tvrdí, že protiprávní zadání zakázky přímou dohodou představuje velký problém, avšak nijak to nedokládá, například ani předložením příslušných statistik; **vyzývá** Evropskou komisi, aby předložila podrobné údaje o šíření protiprávního zadávání zakázek přímou dohodou. Zmíněná konzultace na internetu není zdaleka dostačující pro odůvodnění takovýchto radikálních změn. Povinné zveřejňování všech veřejných zakázek, jejichž částka přesahuje prahovou hodnotu a které by podle názoru úřadu mohly být uzavřeny bez oficiálního nabídkového řízení s následnou odkladnou lhůtou, podstatným způsobem poškozují veřejné zadavatele. Jedná se zde mj. o dohody s vlastními podniky nebo o určité dohody v rámci spolupráce mezi obcemi.

Výbor regionů již ve svých dřívějších stanoviscích na problematiku zadávání zakázek vlastním podnikům i na otázky vyplývající ze spolupráce mezi obcemi poukazoval. Podle názoru Výboru by předpisy v oblasti veřejných zakázek neměly tyto postupy ztěžovat či znemožňovat;

1.8 **má dojem**, že oblast působnosti směrnice o přezkumu je s ohledem na zadávání zakázek na služby, jejichž částka překračuje prahovou hodnotu, podle přílohy II B ⁽²⁾ nejasná; **podle jeho názoru** by přezkum zadávání zakázek na služby kategorie B měl být výslovně vyjmut z oblasti působnosti směrnice; členské státy by měly samy určit, jak bude zabezpečena právní jistota dodavatelů při výběrových řízeních na tyto služby. Řada těchto služeb jako např. nemocenská péče a sociální služby patří do klíčové oblasti činnosti orgánů místní a regionální samosprávy. Pravomoci EU v těchto oblastech jsou velmi omezené a neměly by být prostřednictvím směrnice o přezkumu rozšiřovány – takřka zadními vrátky; **je toho názoru**, že otázka právních prostředků souvisejících se zadáváním veřejných zakázek na služby kategorie B a na služby, jejichž částka nedosahuje prahové hodnoty, se týká výhradně členských států;

1.9 **souhlasí** s návrhem zrušit systém atestací a smírčích řízení.

2. Doporučení Výboru regionů

Doporučení 1

návrh Komise na změnu čl. 1 odst. 3 směrnice 89/665/EHS

návrh Komise na změnu čl. 1 odst. 3 směrnice 92/13/EHS

Návrh Komise	Pozměňovací návrh VR
Členské státy zajistí, aby přezkumné řízení bylo dostupné podle podrobných pravidel, která mohou stanovit členské státy, každé osobě, která má nebo měla zájem na získání určité veřejné zakázky a které v důsledku domnělého protiprávního jednání vznikla škoda nebo jí hrozí.	Členské státy zajistí, aby přezkumné řízení bylo dostupné podle podrobných pravidel, která mohou stanovit členské státy, každé osobě, která má nebo měla zájem na získání určité veřejné zakázky, kteřá splňuje požadavky nabídkového řízení a které v důsledku domnělého protiprávního jednání vznikla škoda nebo jí hrozí.

Odůvodnění

Pozměňovací návrh má omezit možnost podat opravný prostředek pouze na ty uchazeče, kteří jsou skutečně schopni poskytovat služby žádané veřejným zadavatelem.

⁽¹⁾ Švédský úřad pro veřejné zakázky (*Nämnden för offentlig upphandling*), výroční zpráva 2003 a 2004.

⁽²⁾ Směrnice 2004/18/ES o koordinaci postupů při zadáváním veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby.

Doporučení 2

návrh Komise na změnu čl. 2 odst. 4 směrnice 89/665/EHS**návrh Komise na změnu čl. 2 odst. 4 směrnice 92/13/EHS**

Návrh Komise	Pozměňovací návrh VR
Členské státy mohou stanovit, že při zvažování, zda přijmout předběžná opatření, vezme orgán příslušný k přezkumnému řízení v úvahu pravděpodobné důsledky daných opatření pro všechny zájmy, které jím mohou být poškozeny, a veřejný zájem a může rozhodnout, že nepřijme tato opatření, pokud by jejich nevýhody převážily nad výhodami.	Členské státy mohou stanovit, že při zvažování, zda přijmout předběžná opatření, vezme orgán příslušný k přezkumu v úvahu pravděpodobné důsledky daných opatření pro všechny zájmy, které jím mohou být poškozeny, a zejména veřejný zájem a může rozhodnout, že nepřijme tato opatření, pokud by jejich nevýhody převážily nad výhodami.

Odůvodnění

Veřejnému zájmu se musí přikládat větší význam.

V Bruselu dne 13. února 2007.

předseda
Výboru regionů
Michel DELEBARRE